

Heide [VERTELT]

www.heidevertelt.be

317

8 februari 2026

Was “Modest” in Kalmthout?

Vorige week namen wij afscheid van Frans Konings. Frans was vele jaren betrokken als medewerker bij de Internationale veldrit Bosduin. Hij zorgde vele jaren voor de medewerkerskeuken tijdens de dagen voor en na, bij de opbouw en opruim. Zijn gerechten waren onmisbaar geworden voor de bijna 80 medewerkers, het was een jaarlijks weerkerend, zelfs een ludiek, gebeuren. Toch schreef Frans in de beginjaren van de veldrit Bosduin nog een andere geschiedenis. Het was 1993, nog het prille begin van de Internationale veldrit, maar de club had ambitie en wilde stijgen van categorie 3 naar categorie 2. Hiervoor kregen zij de Nederlandse UCI-wielercommissaris Wim Jeremiasse op bezoek. Hij moest de wedstrijd komen evalueren en een rapport opmaken om deze verhoging waar te maken. Frans Konings was op dat ogenblik actief als signaalgever op het Helleven, hij moest waken aan de uitrit ter hoogte van het bedrijf Acobo, de laatste bocht op weg naar de aankomst. Paul Herreygers had een redelijke voorsprong en kwam als eerste wat verder over de aankomstlijn, het was dus uitkijken naar de nummer twee. Er gebeurde echter iets vreemd! Frans Konings was van mening dat de wedstrijd gedaan was, had zijn post verlaten, sprong op zijn fiets en kwam als tweede over de meet. Massaal keken supporters uit naar de tweede renner, maar ze werden met Frans geconfronteerd, een applaus dan maar voor Frans. Als voorzitter van de organiserende club kon ik daar toen helemaal niet om lachen, het werd op die manier geen al te beste beurt voor de organisatie, terwijl de rest wel allemaal goed was verlopen. De BRT die toen een reportage maakte van de wedstrijd bracht dit voorval 's avonds nog eens extra in beeld tijdens sportweekend met als commentaar “was Modest in Kalmthout”. Frans was toen min of meer gekleed zoals acteur Koen Defrancq die in het voormalig TV-programma op BRT “Rosa”, het typetje “Modest Vermeulen” speelde. Gelukkig kon onze Internationale commissaris met dienst en ook om lachen en schreef hij een positief rapport zodat de Internationale veldrit “Bosduin”, het jaar daarna een categorie 2 wedstrijd werd. Of Frans dit deed als “lolbroek” of als vergissing, of een beetje bedwelmd door de jenever; dat is nooit helemaal duidelijk geweest, wel heeft hij zich hiervoor wel duizendmaal verontschuldigd!

Maak reclame in “Heide vertelt” en bereik minstens 1500 lezers uit Heide en omgeving. Een goedkopere manier om uw reclame aan de man te brengen ga je niet vinden!

Info: redactie@heidevertelt.be

Frans ook aan de basis bij de start van voetbalclub "De Blauwe Korenbloem"

Naar aanleiding van het overlijden van Frans vertelde Marc Pleysier ons nog een verhaal waarbij Frans een rol speelde. Het was 1977, Marc was met vrienden in café Jagersrust waar ook Frans klant was en regelmatig na het werk iets kwam drinken. Frans was betrokken bij de Landelijke Gilde die regelmatig voetbalden in die periode. Tijdens de ontmoeting liet Frans horen dat hij nog geen ploeg had om tegen te voetballen de komende zondag. Na de nodige drank kwamen de vrienden van Marc overeen om een ploeg samen te stellen. Deze match zou de geschiedenis ingaan als de allereerste wedstrijd, een beetje gegroeid uit de oud Chiro van Heide, van wat later voetbalclub "De Blauwe Korenbloem" werd. Hoe de naam van de ploeg er is gekomen heeft dan weer te maken met de jukebox in de Zwarte Hond waar destijds de plaat 'Blauwe Korenbloemen' van de drie zusjes De Roo in de box zat en meermaals door de gelagzaal klonk, zodanig dat de pas opgerichte voetbalclub de naam aannam en voortaan onder deze naam voetbal ging spelen. De voetbalclub "De Blauwe Korenbloem" bestaat nu, na bijna 50 jaar, nog altijd, zij het minder actief dan voorheen.

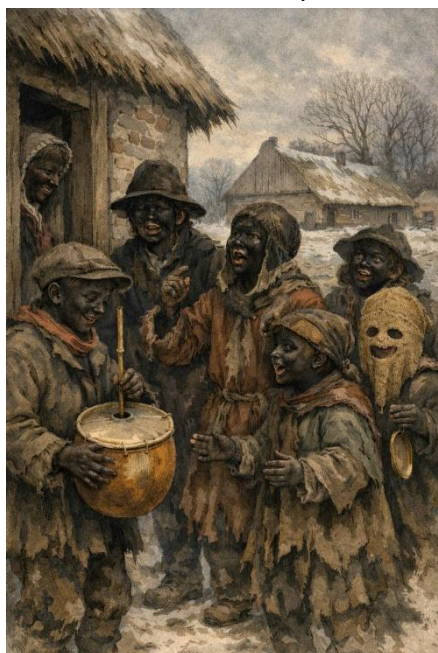
(Louis)

Vastenavond bij de familie Janssens

In de Achtzaligheden, waar de gure februariwind van 1900 onvermoeibaar tegen de stenen muren van de huisjes beukte, beleefde de familie Janssens een avond die de scherpe kantjes van hun harde bestaan voor even deed vervagen. Binnen in de kleine woning aan de rand van de Kalmthoutse heide hing een nevel die zo dik was dat de olielamp aan het plafond slechts een doffe, gele vlek leek te zijn. De geur van sissend reuzel vulde de ruimte terwijl Cornelia onvermoeibaar boven de kachel stond. Adriaan, haar man, kwam net binnen en smeed zijn pet op de bank. "Godbetert, Cornelia, de grond is bevroren tot in de hel," morde hij terwijl hij zijn handen boven het vuur wreef. "Is 't beslag al klaar? Mijn maag rammelt harder dan een kar op de kasseien." Cornelia keek over haar schouder en lachte terwijl ze een goudbruine pannenkoek omdraaide. "Heb geduld, man. Het beslag is dik genoeg om een leger te voeden, maar de kinderen staan hier al een uur als uitgehongerde wolven te dringen. Ludo, Anna, opzij nu!" Grootmoeder Anna Catharina observeerde het schouwspel vanuit haar krakende zetel. Ze herinnerde Adriaan eraan dat hij in zijn jeugd al net zo ongeduldig was. "In mijn tijd bij de heren in Antwerpen bakten we ze met dubbel zoveel eieren, Adriaan," kraakte haar stem door de kamer. "Maar wees dankbaar, deze eenvoudige kost is ook een zegen van de goede God." Adriaan knikte terwijl hij plaatsnam aan de zwaar houten tafel. In de hoek van de kamer zaten Gerard en Frans op hun knieën bij de rommelpot. "Vader, kijk eens," riep Gerard uit terwijl hij de gespannen varkensblaas liet zien. "Zit de rietstengel diep genoeg zo? Ik wil dat ze ons tot in Heide horen." Adriaan boog zich over het instrument. "Duw harder, jongen. Als de boeren je niet horen boven de wind, blijven de deuren dicht. En Frans, zorg dat je gezicht goed zwart is. Als ze zien dat je de zoon van een dagloner bent, geven ze je misschien minder." Frans, die een handvol roet uit de schouw greep en het over zijn kaken smeerde, grijnsde breed. "Vandaag ben ik geen Janssens, vader! Vandaag ben ik de koning van de rommelpot!" Toen de eerste stapel pannenkoeken op tafel kwam, viel er een korte, gulzige stilte. Maria en Joanna hielpen hun moeder met de strooppot. "Vader," vroeg Joanna plots met een tikkeltje nijd in haar stem, "waarom mogen Maria en ik niet even naar het dorp? We hoorden de trekharmonica van de Van Looverens helemaal tot hier." Adriaan legde zijn vork neer en keek haar streng aan. "Geen sprake van, Joanna. De mannen in het dorp drinken meer jenever dan goed voor hen is en de spotternij wordt ruw na zonsondergang. Een meisje van jullie stand hoort thuis bij de

rozenkrans van moeder, niet in de goot bij de dronkaards." Maria suste haar zusje snel: "Laat maar, Joanna. Hierbinnen is het warm en droog. Buiten bevroren de eieren nog in de zak van die jongens." Cornelia knikte instemmend terwijl ze de laatste pannenkoeken uit de pan wipte. "Eet nu maar goed, kinderen. Morgenochtend om zeven uur staan we bij de pastoor voor het askruisje. Dan is het gedaan met de pret en de stroop. Dan eten we veertig dagen lang alleen nog maar haring en magere soep." Nadat de buiken gevuld waren, trokken de jongens hun kielen aan en pakten de rommelpot. "Pas op voor de hond van boer Mertens!" riep de kleine Ludo hen na terwijl de koude nachtlucht even naar binnen glipte. Adriaan gaf hen een laatste waarschuwing mee: "Wees brutaal in je lied, maar beleefd voor de boerin. Een pet die afgaat brengt meer op dan een grote mond." De jongens renden weg en hun ritmische oek-oek-oek stierf langzaam weg in de wind. Uren later keerden ze buiten adem terug, hun wangen gloeiend van de vrieskou. "Kijk moeder!" riep Frans trots terwijl hij een zakje met twee eieren en een homp zult op tafel legde. "Mertens wilde ons eerst verjagen, maar toen we ons lied zongen, lachte hij zo hard dat hij bijna uit zijn klompen viel." Cornelia nam de buit dankbaar aan. "Twee eieren! Dat is een koningsmaal voor morgenochtend voordat we naar de kerk gaan." Terwijl de jongens hun verkleumde handen boven de laatste restjes vuur hielden, haalde Frans behoedzaam de opbrengst uit zijn broekzakken. "Kijk eens, vader," zei Frans, terwijl hij een paar koperen munten op de houten tafel legde. Het was een bescheiden hoopje: enkele koperen centen en één zilveren muntstuk van 50 centiem. "De smid gaf een stuiver, en bij brouwerij De Kroon kregen we dit zilverstuk omdat Gerard zo hard zong dat de vaten ervan trilden." Adriaan pakte het zilveren muntje op en hield het tussen zijn eeltige duim en wijsvinger bij het schijnsel van de olielamp. "Een halvefrank," mompelde hij met een mengeling van ontzag en ernst. "Weten jullie wel wat dit is? Dat is bijna een halve dag zwoegen op het land van Mertens. Dat de brouwer dat zomaar weggeeft aan een paar snotneuzen met roet op hun snoet... de Vastenavond maakt de rijken echt een beetje gul." Cornelia kwam dichterbij en telde de koperen centen. "Zestien centen en de halvefrank," concludeerde ze. "Gerard, Frans... dit gaat niet naar snoepgoed of tabak. Met die zestien centen kunnen we bij de molenaar genoeg roggemeel halen om de eerste week van de vasten door te komen. En dat zilverstuk..." Ze keek Adriaan vragend aan. Adriaan knikte langzaam. "Dat zilverstuk gaat in de stenen pot achter de schouw, Cornelia. Dat is voor de nieuwe klompen van Ludo, of voor als de geit weer ziek wordt. Het is 'zot geld', verdiend met lawaai, maar we zullen het gebruiken met het verstand van een arme man." Grootmoeder Anna Catharina liet de koperen centen door haar vingers glijden. "In mijn tijd," zei ze krakerig, "kregen we alleen oortjes. Dat jullie nu met zilver thuiskomen... De wereld wordt duur, maar de harten van de mensen zijn op Vastenavond blijkbaar nog niet van steen." Gerard keek even teleurgesteld dat hij geen cent mocht houden voor een beetje anijsdrank in het dorp, maar hij zag de diepe wallen onder de ogen van zijn vader en het versleten schort van zijn moeder. Hij knikte. "Het is goed, vader. Als we met ons lawaai de pot kunnen vullen, dan was het de koude voeten waard." Adriaan legde een hand op de schouder van zijn zoon. "Dat heb je goed gezien, jongen. Vandaag hebben we de rijken laten lachen, en morgen vult hun geld onze magen. Dat is de enige keer in het jaar dat de wereld eerlijk verdeeld lijkt." Terwijl de laatste vetkaars werd uitgeblazen en de geur van gesmolten vet nog even bleef hangen, viel de stilte over de Achtzaligheden. Adriaan en Cornelia wisselden een blik van verstandhouding; de weelde van deze avond had hen de moed gegeven om de komende veertig dagen van soberheid samen te doorstaan.

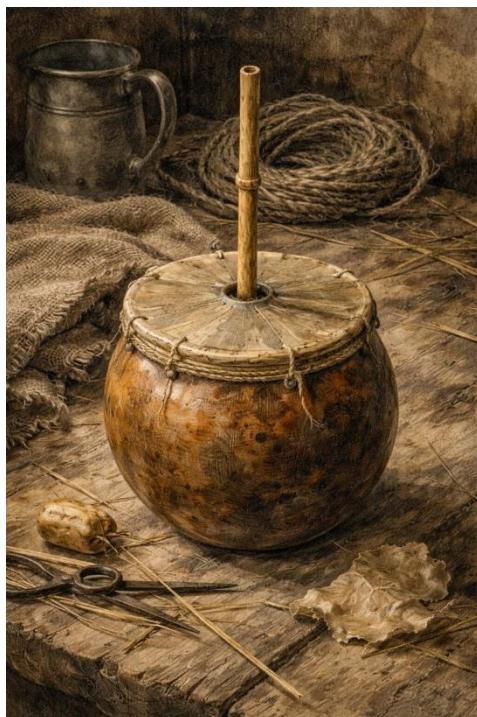

De Rommelpot tijdens Vastenavond

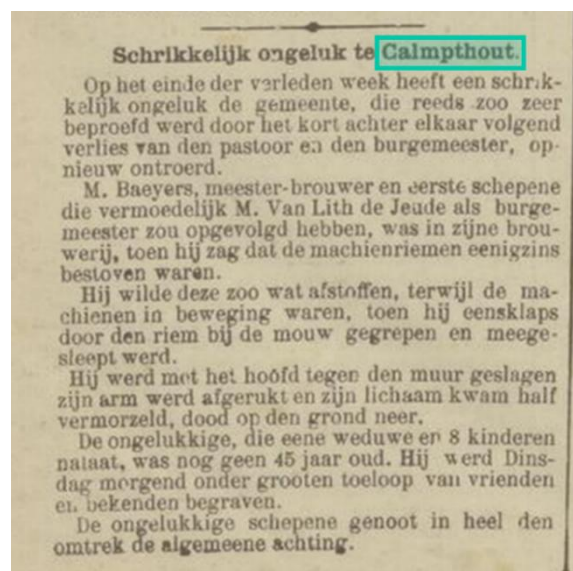
Lang voor carnaval optochten kende met praalwagens, verenigingen en confetti, werd vastenavond in de Kempense dorpen op een eenvoudige maar uitbundige manier gevierd. In die volksviering speelde de rommelpot een opvallende rol. Dit eenvoudige lawaai-instrument, gemaakt uit alledaagse materialen, was eeuwenlang een vast onderdeel van de vastenavondtraditie in de

Kempen en klonk in de dagen vlak voor Aswoensdag in straten, steegjes en hoeven. De rommelpot bestond meestal uit een aarden pot, kruik of houten vat, waarvan de opening werd overspannen met een varkensblaas of een strak gespannen vel. In het midden werd een stok of riet bevestigd. Door die stok met natte handen op en neer te bewegen, ontstond een dof, brommend geluid dat van ver te horen was. Muzikaal was het instrument nauwelijks te noemen, maar net dat rauwe geluid maakte het bijzonder geschikt om aandacht te trekken. In de Kempen kende men de rommelpot ook onder namen als fokepot, brulpot of roemelpot, afhankelijk van het dorp en het plaatselijke dialect. Tijdens vastenavond, de laatste dagen vóór het begin van de veertigdagentijd, trokken vooral kinderen en soms ook jongvolwassenen verkleed van huis tot huis. Ze droegen oude kleren, hadden hun gezicht zwart gemaakt met roet en bedekten zich soms met eenvoudige maskers. De rommelpot kondigde hun komst aan. Al van ver wist men dat er vastenavondvolk onderweg was. Aan de deur werden liedjes gezongen, vaak begeleid door het brommende instrument, en vroeg men om een kleine gift. Die liedjes waren eenvoudig van vorm en inhoud. Ze gingen over honger, over het verlangen naar eieren, spek of pannenkoeken, of ze dreven op speelse wijze de spot met de bewoners. Wie gul was, kreeg een dankvers; wie niets gaf, kon rekenen op extra lawaai of een schalkse spotregel. Dat hoorde bij het spel en werd doorgaans met begrip en een glimlach aanvaard. De rommelpot fungeerde zo niet alleen als muziekinstrument, maar ook als sociaal hulpmiddel om contact te leggen en een reactie uit te lokken. Volkskundigen zien in het gebruik van de rommelpot meer dan louter kinderlijk vermaak. Het lawaai maken tijdens vastenavond wordt vaak in verband gebracht met oudere winter- en vruchtbaarheidsrituelen. Het zou boze geesten verdrijven, de winter symbolisch afsluiten en de komst van een nieuw seizoen aankondigen. In de Kempen, waar tradities vaak lang standhielden, bleef deze betekenis onbewust meespelen in het gebruik van het instrument. Tot ver in het begin van de twintigste eeuw bleef de rommelpot tijdens vastenavond in Kempense dorpen een vertrouwd verschijnsel. Na de Eerste Wereldoorlog veranderde het feest langzaam van karakter. Carnaval werd meer georganiseerd, scholen en verenigingen namen het initiatief over en oude volksinstrumenten raakten in onbruik. De rommelpot verdween geleidelijk uit het straatbeeld, de carnavalsverenigingen zouden hem terug moeten introduceren.

(Bijdrage van Wim Kuyps)

Een verschrikkelijk ongeluk te “Calmpthout”!

Dit artikel met deze titel komt uit een krant van 1905 en luidde als volgt: Op het einde der verleden week heeft een verschrikkelijk ongeluk de gemeente, die reeds zoo zeer beproefd werd door het kort achter elkaar volgend verlies van den pastoor en den burgemeester, opnieuw ontroerd. M. Baeyers, meester brouwer en eerste schepene, die vermoedelijk M. Van Lith de Jeude als burgemeester zou opgevolgd hebben, was in zijne brouwerij, toen hij zag dat de machienriemen eenigzins bestoven waren. Hij wilde deze zoo wat afstoffen, terwijl de machienen in beweging waren, toen hij eensklaps door den riem bij de

mouw gegrepen en meegesleept werd. Hij werd met het hoofd tegen den muur geslagen zijn arm werd afgerukt en zijn lichaam kwam half vermorzeld, dood op den grond neer. De ongelukkige, die eene weduwe en 8 kinderen nalaat, was nog geen 45 jaar oud. Hij werd dinsdag morgen onder grooten toeloop van vrienden en bekenden begraven. De ongelukkige schepene genoot in heel den omtrek de algemeene achting.

Dit artikel kunnen wij aanvullen met te vertellen dat het hier ging over brouwer Beyers, hij was de man van brouwerij De Arend. Het pand is er nog altijd op de Kapellensteenweg, nu is er drankenhandel De Caigny gevestigd.

(op de bijgaande foto een originele fles van de brouwerij Beyers, Calmpthout)

Journalist Chris Van den Abeele overleden.

Verslagenheid bij de collega's van de VRT-radio en TV, maar ook in Kalmthout. Chris was geen onbekende in Heide. Hij mengde zich in het dorpsleven; als fietser bij de Heidestoempers, als reporter bij evenementen van verenigingen zoals de Heicross, met het team van I-ZOI zette hij zich mee in voor de "1000 kilometer tegen kanker", of gewoon al door zijn aanwezigheid. Hij werd geboren op 23 maart 1964 in Eeklo, waar hij zijn jeugd doorbracht. Later verhuisde hij naar Gent, dan naar Antwerpen om nadien in Kalmthout de laatste jaren van zijn leven

door te brengen. Hij woonde in Heide samen met zijn partner Anneke Devalckeneer. Beroepshalve was Chris journalist in hart en ziel. Hij werkte vele jaren voor VRT-televisie en later werd hij een bekende stem tijdens de nachtelijke nieuwsuitzendingen op VRT-Radio. Chris was ook begaan met mensen die het wat moeilijker hadden, zo verzorgde hij vele jaren de commentaar tijdens de voetbalwedstrijden van Antwerp, de club waaraan hij zijn liefde had verloren, voor blinde en slechtziende supporters. In 2021 werd bij Chris kanker vastgesteld, hij stak het niet weg en schreef er ook over. Nu heeft hij de strijd verloren tegen deze vreselijke ziekte. Van Chris wordt afscheid genomen op zaterdag 14 februari om 13u in de Mastenhoeve in Kapellen. Hij rust in vrede!

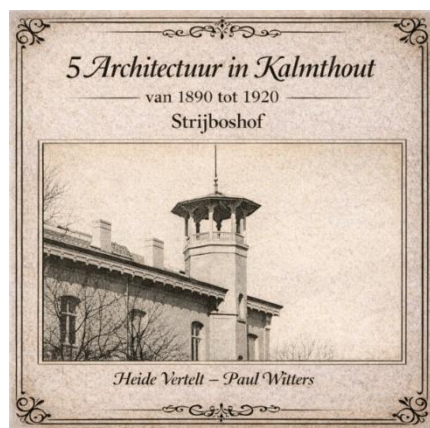
(foto's: Chris Van den Abeele bij de voorstelling van het boek "de Kalmthoutse Gouden sportgeschiedenis" in gezelschap van auteur Louis van den Buijs, en als fietser bij de Heidestoempers)

Naklanken rond het artikel: "De week van de heide (1951)".

François Overlaet schreef een reactie op het artikel "De week van de Heide in 1951", wat wij in een vorig nummer publiceerde:

Ik was toen 15 jaar en heb die week met groeiend enthousiasme bijgewoond. Ik weet niet wie daar toen die prachtige reeks diapositieven van de heidelandschappen heeft geprojecteerd; ze deden me de uitzonderlijke waarde van het natuurreserveaat begrijpen en bewonderen. Zoals professor Josef Muls het gedurende die week uitdrukte: "Om ons reserveaat naar waarde te schatten moet men tot in Duitsland in Niedersachsen het 'Natuurschutzgebiet Lüneburger Heide' bezoeken (1078 vierkante km) om te beseffen hoe uitzonderlijk de Kalmthoutse heide is. Aan ons reserveaat mag niet meer getornd worden". Daar heb ik toen de schilderijen van Mr Schaeken, (de boswachter van Mr Meurisse) kunnen bewonderen; en dat heeft me aangezet eveneens zoals hij heidelandschappen te schilderen. Ik heb daar ook verstomd gestaan voor de toonstelling van de vele opgezette vogelsoorten die in de heide voorkomen. Ik heb gedurende die

week eveneens deelgenomen aan de 'ontdekkingstocht' onder leiding van Pastoor Frans Segers, de bezieler van "De Wielewaal", die ons rondleidde rond het Stappersven en ons beloofde er 60 soorten vogels te spotten! Dat heeft me bekeerd tot 'natuurbeschermer'! Ik heb daar eveneens Frans Segers zelf kunnen bewonderen, hij was vanaf 12 februari 1933 de oprichter en bezieler van "De Wielewaal" VZW, de Vlaamse ornithologische vereniging. De vereniging fuseerde in 2001 met 'Natuurreservaten VZW' tot 'Natuurpunt'. Na die week deed het mij direct een determineerboek van Europese vogels aanschaffen om te kunnen optekenen welke vogelsoorten ik waarnam bij elke tocht in het reservaat. Toen heb ik daar ook met Louis Verpraet een diepe vriendschap kunnen sluiten; hij zette zich in voor het behoud van het natuurreservaat. Wellicht zijn er nog andere getuigen van die eerste "Week van de Heide"? Het is een beslissende week geweest voor de bescherming van het reservaat!

5. Strijboshof (Villa Belgrano)

Omschrijving: **Villa Strijboshof**

Ligging: Achterbroeksteenweg 69-71

Typologie: landhuis in een park, met aan de straat ook een conciërgewoning.

Datering: tweede helft 19de eeuw (1875).

Parkcontext: het Strijboshof is een park waar eind 19e eeuw een buitenverblijf met park werd aangelegd.

Het landhuis is vandaag in gebruik als horeca.

Architectuur: hoofdgebouw (landhuis)

Volgens de Inventaris Onroerend Erfgoed:

- Volume: herenhuis van twee bouwlagen (met verhoogde begane grond) onder schilddak (nok evenwijdig met de straat).
- Gevels: bepleisterde en beschilderde lijstgevels, verlevendigd met schijnvoegen/kordons/panelen/pilasters.
- Accenten: een risalietvormende, puntig verhoogde travee (in meerdere gevels) en tegen de oostgevel een polygonale toren onder lantaarn.
- Terrassen/balkons: vooraan een breed terras en balkon op gietijzeren zuilen; achteraan een gevel breed terras op korfboogarcade.
- Detail: overkragende houten kroonlijst met windborden; steekboogopeningen met geprofileerde omlijsting en sierlijke ijzeren leuningen.

Bijgebouwen

- Bijgebouwen zijn beschilderde baksteenbouw met overkragende zadeldaken, versierd met o.a. ankers/pilasters/baksteen fries.

Wie is de architect?

- Belangrijk: voor het landhuis vinden we geen vermelding van de architect/ontwerper (wel typologie, datering en beschrijving).
- Joannes Nauts, handelaar uit Antwerpen, kocht in 1875 het domein van Adriaan Elst Hoppenbrouwers (zie ook Villa Erica)
- De opdrachtgever/bouwer: noemen dat Jan Nauts de villa bouwde (vaak vermeld als 1875) en dat de villa toen bekend stond als "Villa Belgrano"; later kwam het domein o.a. bij Henricus Sabbe, wijnhandelaar uit Antwerpen, in handen. Het werd in 1896 doorverkocht aan Paul Strijbos (waar de naam "Strijboshof" aan gelinkt wordt).

- Na zijn overlijden en dat van zijn echtgenote in 1934 werd het domein via openbare verkoop eigendom van Pieter-Frans Torfs-Ghys. Na WOII werd de familie Warmenbol-Van Uytvanck eigenaar
- Op 31 augustus 1979 kocht de gemeente het 4ha grote domein en werd alles gerestaureerd, uitgebreid en omgebouwd tot restaurant-feestzaal.
- Erfgoedstatus (officieel): Het landhuis is vastgesteld bouwkundig erfgoed (Inventaris Onroerend Erfgoed) met Engelse landschapstijl/bos – park.E

internationaal georiënteerde koopman

- De naam *Villa Belgrano* is niet toevallig Spaans/Italiaans klinkend
 - In die periode gebruikten Antwerpse importeurs vaak zulke namen om hun internationale netwerken te benadrukken
 - Antwerpen was toen een draaischijf voor imorthandel (voeding, koloniale waren, luxeproducten)
- Later trachtte de familie Warmenbol - Van Uytvanck de villa nog te gebruiken als hotel (1948), doch zonder succes. Daarna werd de woning praktisch enkel nog gebruikt als zomerverblijf. Arthur, de grootvader van Jan Warmenbol, begon 100 jaar geleden als kaasverkoper op de Kleine Markt in Antwerpen. Zijn moeder Marie Lourdon startte in de jaren 70 een kaaswinkel in het noorden van Antwerpen.

bezoek onze website www.heidevertelt.be voor nog meer foto's

Volgende week: **6. Van Geertenhof** *(bijdrage van Paul Witters)*

Ook in “Kalmthout” speelt men al heel lang voetbal!

We gaan ons zeker niet mengen in de discussie die er deze week is ontstaan rond wie nu eigenlijk de oudste voetbalclub van het land is. Terwijl iedereen dacht dat dit zonder twijfel “*Royal Antwerp Football club*” met het stamnummer 1 is, komt men vanuit het Gentse met een ander verhaal. Wij doken al eerder in het voetbalverleden van onze gemeente en schreven hierover in het boek “de Kalmthoutse Gouden sportgeschiedenis”, uitgegeven in 2022. Hoe oud zijn onze voetbalclubs? We laten jullie even meelesen in het hoofdstuk “voetbal”.

Bijna was er een “Kalmthoutse entante”! Wat het voetballen betreft moeten we teruggaan naar het begin van de 20ste eeuw. Vermoedelijk gaven de Olympische spelen, die plaatsvonden in Antwerpen (1920), inspiratie. Rond die periode werd in elk geval in Kalmthout de voetbalclub “Internos” gesticht, vermoedelijk speelden ze wat voetbal onder elkaar want de Latijnse naam die gekozen werd staat voor “onder ons”. Zij speelden voetbal op een terrein achter de Withoef wat toen nog behoorde tot de streek Withoefse Heide. Enkele jaren later traden de “Roodstormers” in actie, ook zij maakten hun terrein in de Withoefse Heide, de Mierennest. De derde ploeg die er enkele jaren later kwam was “Libertas”, zij waren thuis in café Zoeten Inval en kozen hun terrein recht over het café aan de Lindenboom. Tot 1932 kende men deze drie ploegen met als topper Internos. Tijdens het seizoen 1932-1933 kwam er echter een kink in de kabel en verdwijnen stilaan twee van de drie

ploegen. Internos gaat ook gedeeltelijk op in deze nieuwe ploeg maar verdwijnt niet helemaal. De nieuwe ploeg die datzelfde jaar boven de doopvont werd gehouden was de "Kalmthoutse voetbal-vereniging (K.V.V.)". De meeste spelers zette hun voetbalcarrière verder bij deze nieuwe ploeg. Dit gaf in onze Heidegemeente wel wat stof. Men had volgens sommige voor ogen een bestaande club (lees Internos) te kelderen vooral om de politieke doeleinden van enkele personen te dienen. KVV kreeg een speelveld achter de tuin van dokter Zaman, aan het Zamanstraatje op den Heuvel (nu een gedeelte van het Arboretum). Enkele jaren

later verhuisden ze naar een speelveld aan het Heuvelspad. Zowel dokter Zaman als de latere burgemeester Pairon speelden hierbij een grote rol. Ook helemaal in het noorden van onze gemeente werd in 1932 een voetbalploeg opgericht, onder de naam Olympia. Onder deze naam werd voortaan ook op Kalmthoutse-Hoek voetbal gespeeld. In 1933 kon Kalmthout VV aansluiten bij een competitie georganiseerd door de Vlaamse voetbalbond. Dat het voetbalspel succes had bewijst het feit dat men vanaf het seizoen 1933-1934 al met drie ploegen in deze competitie aantrad. Ondanks dit succes liep het toch weer een beetje fout. Aanleiding hiertoe was een incident tussen een speler van Kalmthout VV en de scheidsrechter in 1936. De club vreesde voor een zware sanctie en koos ervoor om de club te ontbinden. Er kwam dan even een stille periode maar de honger naar voetbal bleef wel. Zo werd er op 22 november 1938 een nieuwe voetbalclub gesticht: Kalmthout Sporting Klub (KSK). Brouwer Cassimon stelde een voetbalveld ter beschikking aan de Kapellaan en hotel Brughmans werd als lokaal gekozen. Zij startte opnieuw in de competitie van de Vlaamse voetbalbond. Toen in 1942 de Vlaamse voetbalbond stopte met haar activiteiten koos Kalmthout SK ervoor om te starten in de competitie van de Belgische voetbalbond. Onder het stamnummer 3497 speelde zij hun eerste competitiewedstrijd voor deze bond op 6 september 1942. Voor Kalmthout bracht dit mee dat er door oorlogsomstandigheden een aantal goede voetballers vrijkwamen, zij kozen om bij Kalmthout SK aan te sluiten. Op dat ogenblik was in onze streek buiten Kalmthout SK alleen Exelsior Essen aangesloten bij de Kon. Belgische voetbalbond. Ondertussen was het voetbal in Achterbroek ook al heel wat jaren aan de gang. De eerste vermelding die is terug te vinden dateert van 1936 onder de naam "de moedige stampers". Een echt begin was er pas in 1939 onder de naam "Boerenjeugd". Zij speelde regelmatig voetbal, ook gedurende de tweede wereldoorlog. Kort na die oorlog (1946) werd er een "echte" voetbalploeg gesticht onder de naam "Zwakke Boerkens Achterbroek". Oud-burgemeester Adriaan Van Hooydonck, Cyriel Van Thillo en Jozef Peeters, waren de stichters. In de eerste fase werden weilanden ter beschikking gesteld, zo werd er voetbal gespeeld op de weide van Jan De Bie in het Witgoor (toen nog grondgebied Wuustwezel), bij Louis Van Looveren op de Roosendaalsebaan, en nog op andere plaatsen. Op 16 juni 1949 stelden men de ploeg ook open voor alle jonge mannen en werd de ploeg omgedoopt tot Achterbroek VV. Zij sloten hun ook aan bij de Belgische voetbalbond onder het stamnummer 5176. Een speelveld werd gevonden achter het café 't Schoentje naast de Roosendaalsebaan. Kort na de oorlog werd er in Kalmthout nog een voetbalploeg gesticht op het "Kerkeneind", ook daar begon toen het voetbal weer te leven. Na enkele oefenmatchen sloot de ploeg in 1947 aan bij het Katholiek sportverbond onder de naam "Eendracht Kalmthout". Het was vooral Marcel Vanthillo, de cafébaas van café Zoeten Inval, die deze ploeg rechthield. Terwijl zijn broer Armand de voorzitter was geworden van Kalmthout SK nam Modest Vanwesenbeeck het voorzitterschap waar van "den Eendracht". In 1952 achtte men dat de tijd rijp was om een stapje hoger te gaan voetballen en sloot de ploeg aan bij de Belgische voetbalbond, zij kregen het stamnummer 4200. Echt grote stappen zette deze ploeg nooit maar het was een echte vriendengroep, thuis in café

Eendracht Kalmthout

Sttaande van links naar rechts: Marcel Van Thillo - Ludo Van Aert - Charles Van Staay - L. Veraart - Jan Jongeneelen
Louis Heestermans - Jozef Van Thillo - Jos Orban
zittend van links naar rechts: Louis Van Thillo - Emiel Elst - Marcel Van Thillo - Gaston Van Thillo - Stan Van Thillo

Zoeten Inval, en meestal grote winnaar tijdens de "derde helft". De ploeg hield op te bestaan in 1966. In 1965 werd er nog getracht één grote Kalmthoutse ploeg te maken, de voorzitters van de Kalmthoutse ploegen zaten verschillende malen samen aan tafel in de Zoeten Inval om de "Kalmthoutse entante" te stichten, maar zover is het nooit gekomen. Later kwam er Heibos (1952) Nieuwmoer ((1953) en Bezemheide (1966) maar verdween Eendracht (1966).

Je kan in het aangehaalde boek uiteraard nog veel meer lezen over het Kalmthouts voetbal. Wat het boek zelf betreft, er zijn nog een paar exemplaren te koop bij Visit Kalmthout (20 euro).

De bijgaande foto's: de eerste foto is de ploeg Internos, de tweede foto is na het verschijnen van ons boek opgedoken, zou een Kalmthoutse ploeg zijn maar tot op heden kunnen wij ze niet nader benoemen. De derde foto is een foto van de ploeg Eendracht tijdens de beginjaren (jaren '40).

Uit de oude doos!

Deze week een foto van villa "De Lelie". Deze mooie villa stond in de Heidestatiestraat op de plaats waar nu een appartementsblok is gebouwd en waar op het gelijkvloers een dokterspraktijk, een dierenarts, tandarts, enz., hun stek hebben gevonden (nummers 66-68)

*Heide vertelt is een uitgave van
de VZW Heide vertelt.
Redactie: Heidestatiestraat 58/1
2920 Kalmthout
0477/22.24.81
www.heidevertelt.be*

